



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

**De Soliditate Virtutis In Religioso Societatis Jesu requisita  
Considerationes R. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu**

**Druzbicki, Kaspar**

**Coloniæ, 1721**

Consid. 1. Expenduntur verba & sensu Regulæ summarii 16tæ.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60934)



## CONSIDERATIO I.

*Continebit hæc Consideratio diligentem  
perpensionem Regulae supradictæ : per-  
pendentur enim singula ejus ver-  
ba ; præcipue verò hæc quinque  
præ oculis habebuntur.*

I.



Uod hæc Regula omnibus  
omnino seruiat iis , qui in  
Societate vivunt, incipien-  
do à primi anni Novitiis,  
usque ad extremè vetera-  
nos : omnes siquidem isti,  
se se Societati addixerunt, & quidem Veterani ma-  
gis quàm Novitii: proinde etiam Veteranis incum-  
bit magis eam Regulam vitæ suæ exprimere,  
quàm Novitiis. quod an re ipsa in nobis sit , erit  
sine palpatione acriter in conscientia propria à  
quolibet dispiciendum, dijudicandumque.

2. Quod hæc Regula præcipiat omnibus So-  
cietatis hominibus studium, seu diligentem & inde-  
fessam curam ( id enim vox studii, & incumbendi

sonat) non cujuslibet rei, sed virtutum: nec quarumlibet, sed solidarum ac perfectarum, & denique generatim omnium rerum spiritualium Instituto congruentium. Quod præceptum, quàm sit expressum, quàm rationale, quàm Evangelicum, quàm Instituto congruum, quomodo à primis nostris Patribus executioni mandatum: quomodo à nobis mandetur aut mandandum sit; accuratè itidem & absque dissimulatione est introspicendum, firmaque proposita & particularia, designatis occasionibus & modis atque temporibus, & aliis circumstantiis, ad ejus Regulæ observationem plenam concipienda.

3. Quòd Regula præcipiat, istiusmodi studium virtutum solidarum & perfectarum à Societatis hominibus præferri omnibus aliis rebus atque mediis (post Deum) sive sint hæc scientiæ atque doctrinæ qualescunque; sive sint dona naturalia, ut ingenium, Judicium, talentum gubernandi, concionandi, docendi, conversandi, sive sint aliæ doctes humanæ, rationesque politicæ, ut sunt forma, genus, officia, experientia, aptitudo, gratia & favor externorum vel domesticorum, Superiorum, vel graviorum virorum, spes promotionum ad hæc illave studia, officia, gradus, loca. Quibus omnibus tunc præfertur studium virtutum solidarum à Societatis homine, quando priùs virtutes, quàm illa, quærit; quando virtutum cultum, propter illa non negligit; quando istorum curam, ad virtutum culturam perfectionemque dirigit; quando ab aliis abstinere, abstrahive sine perturbatione mentis, si-  
ne

ne querelis, sine murmuratione, sine amaritudine & melancholia, contentissimus est, quando illa in se non agnosci, sibi ve ea derogari, vel illa in se negligi deprimi ve, pacatè fert vel gaudet, non ignaviâ aut laboris fugâ sed humiliationis sui studio. Hos similè que mores, an in te ipso deprehendas, an verò his oppositos experiare, sine dissimulatione inspicere, ac quantum poteris, accuratè, seriò que ad emendationem tuâ tecum contra te conspira, invocato ad id auxilio gratiæ Divinæ.

4. Quòd Regula præcepti sui rationem det sanè firmis simam. Etsi enim Religioso satis esse deberet ad hoc studium Virtutum solidarum persuadendum, ipsius Regulæ mens: quæ est planè ac verè mens Societatis universæ, immo mens atque voluntas Dei, cui non obsequi nefas est: tamen etiam ratione convincit evidenti intellectum, consequentè que voluntatem, ut ita omnino studia sua ordinet; primùm nempe ad solidas virtutes parandas, deinde ad alia naturalia præsidia conquirenda. Ratio autem istiusmodi est, quia nimirum Virtutes solidæ ac perfectæ, itém que res spirituales sunt interiora interioris hominis bona, magis que ad animi bonum pertinent, quàm doctrinæ vel alia naturalia bona. Dictat autem ratio, quòd sicut animus corpori, ita & bona animi præstant bonis corporis: & sicut spiritus naturæ præstat, ita etiam bona spiritualia bonis naturalibus præstant. Dictat etiam consequenter ratio, quòd priùs & magis curanda sint bona animi quàm corporis, bonaque spiritus quàm naturæ. Et cum Virtutes solidæ ac

perfectæ, resque spirituales, sint animi & spiritus bona, magis quam doctrina, vel alia naturalia; relinquuntur, prius esse & potius curandas. Virtutes solidas resque spirituales, quam doctrinas, & alia quælibet. Cui accedit illa alia ratio, quod illa sine bona diligentius curanda, quæ sunt anima aliorum bonorum, & sine quibus alia bona non sunt bona, sed potius vel inutilia, vel etiam periculosa, ac damnosa. Sed virtutes solidæ ac perfectæ, resque spirituales sunt anima, sunt vita, sunt vigor, sunt pretium & valor omnium aliorum bonorum naturalium, ita ut naturalia bona sine illis, sint tanquam corpus sine anima, tanquam instrumenta sine artifice, tanquam mundus sine sole: immo sunt instrumenta superbix, avaritiæ, libidinis, aliorumque scelerum incentiva, ut in exemplis infinitis patuit, in omni retro ætate, statumque hominum: igitur restat, ut juxta mentem Regulæ, prius & magis curentur Virtutes solidæ, quam dotes naturæ. Ubi dispicies occultè & accuratè, an in te sit is sensus, idque iudicium practicum de Virtutibus ac naturæ dotibus: an verò speculativè quidem id scias, & asseras, practicè verò in occasionibus opposito modo te geras: ac si ita in te inveneris: corrige errorem tuum deinceps & occasiones practicas ab experientia peritas designa &c.

5. Quod Regula magis curandas solidas Virtutes, quam naturalia dona præcipiat, non tantum ob dictas rationes, quæ cuilibet statui hominum servire, idque ipsum suadere possunt, sed præterea ob rationem peculiarem, institutòque Societati pro-

pro-

propriam, quam ex fine Societati proposito atque proprio desumit. Est enim finis Societatis ( juxta Reg. 2. Summ: ) non solum saluti & perfectioni propriarum animarum cum Divinâ gratiâ vacare, sed cum eadem gratia impensè in salutem & etiam perfectionem proximorum incumbere. At incumbere in hunc finem, hoc est, in salutem & perfectionem proximorum, Societatis homo nullus potest, nisi sit in solidis & perfectis virtutibus, rebusque spiritualibus ipsemet bene fundatus: quomodo enim perfectum imperfectus, solidum non solidum in virtute, spiritualement non spiritualis faciet? immo quomodo ipse non peribit cum pereuntibus, qui vires non habet ad opem ferendam pereuntibus? *Quomodo perficiet turrim, qui sumptum non habet, etiam ad ponendum fundamentum? quomodo occurret hosti venienti contra se cum 20000. qui neque 10000. habet?* Lucæ 14. 28. Itaque quisquis finem Societatis assequi vult, is virtutibus solidis & perfectis præditus esse ante omnia debet, & consequenter, is in virtutum solidarum & perfectarum rerumque spiritualium studium incumbere, in iis que majus momentum quam in doctrina, vel aliis hominis bonis constitutum esse, pro certo habere debet, & ex illis ad ista, vim efficaciamque derivare; ut ita tandem feliciter absque suo periculo & damno, finem Societati propositum consequi possit. An hæc Regulæ ratiocinatio sit efficax, vide; an & qualem in te locum habeat, expende, nec dissimula, sed fideliter practicèque tecum ipse age, propone, conclude.